

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

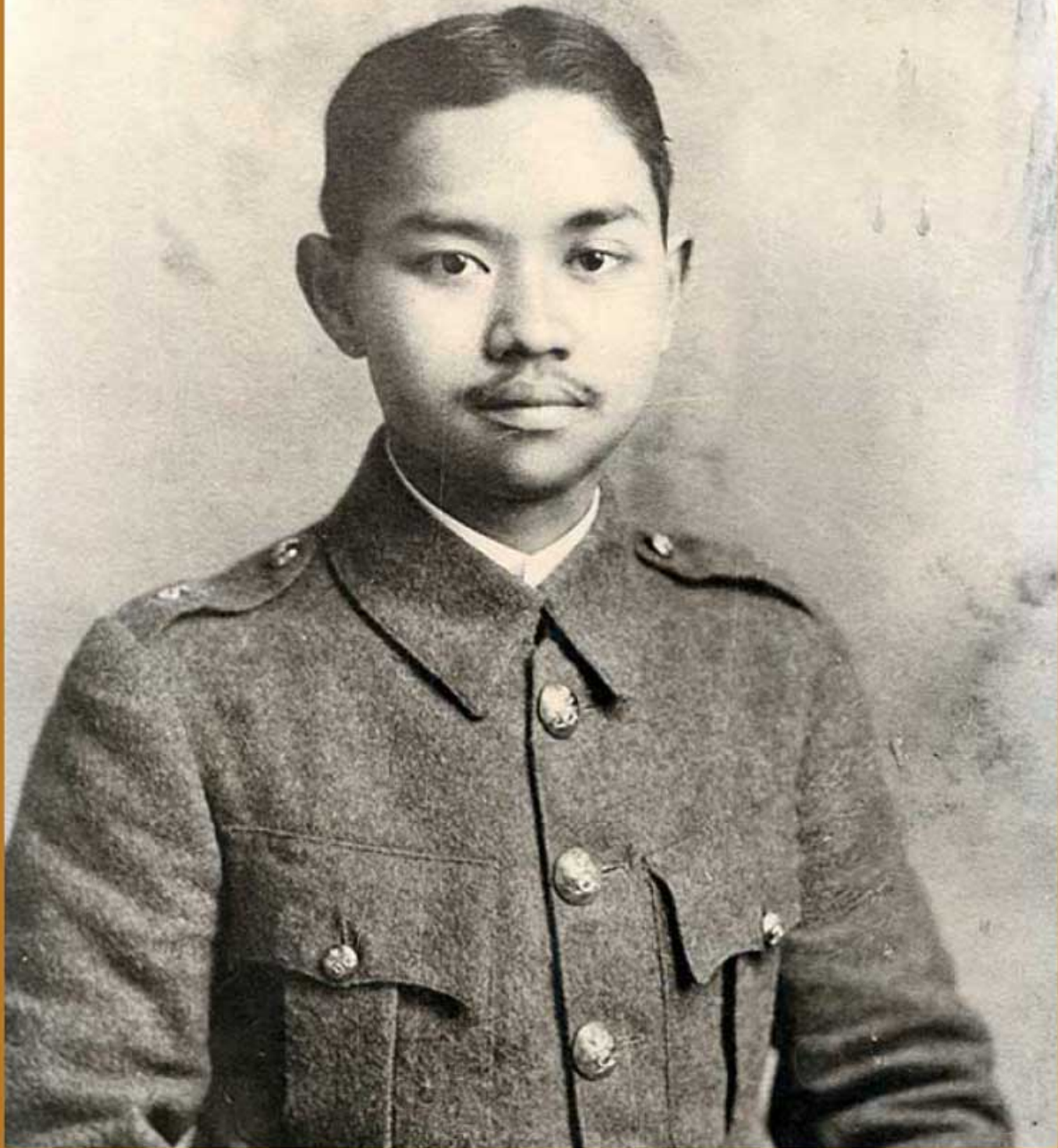
พระราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปก ศักดิ์เดชนัน พระราชสมภพเมื่อวันพุธที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2436 เป็นพระราชโอรสลำดับที่ 5 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

พระราชพิธีโสกันต์ และจารึกพระนามในพระสุพรรณบัฏ

ปี พ.ศ. 2448 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพระราชพิธีโสกันต์ พร้อมกับจารึกพระนามในพระสุพรรณบัฏว่า “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา”

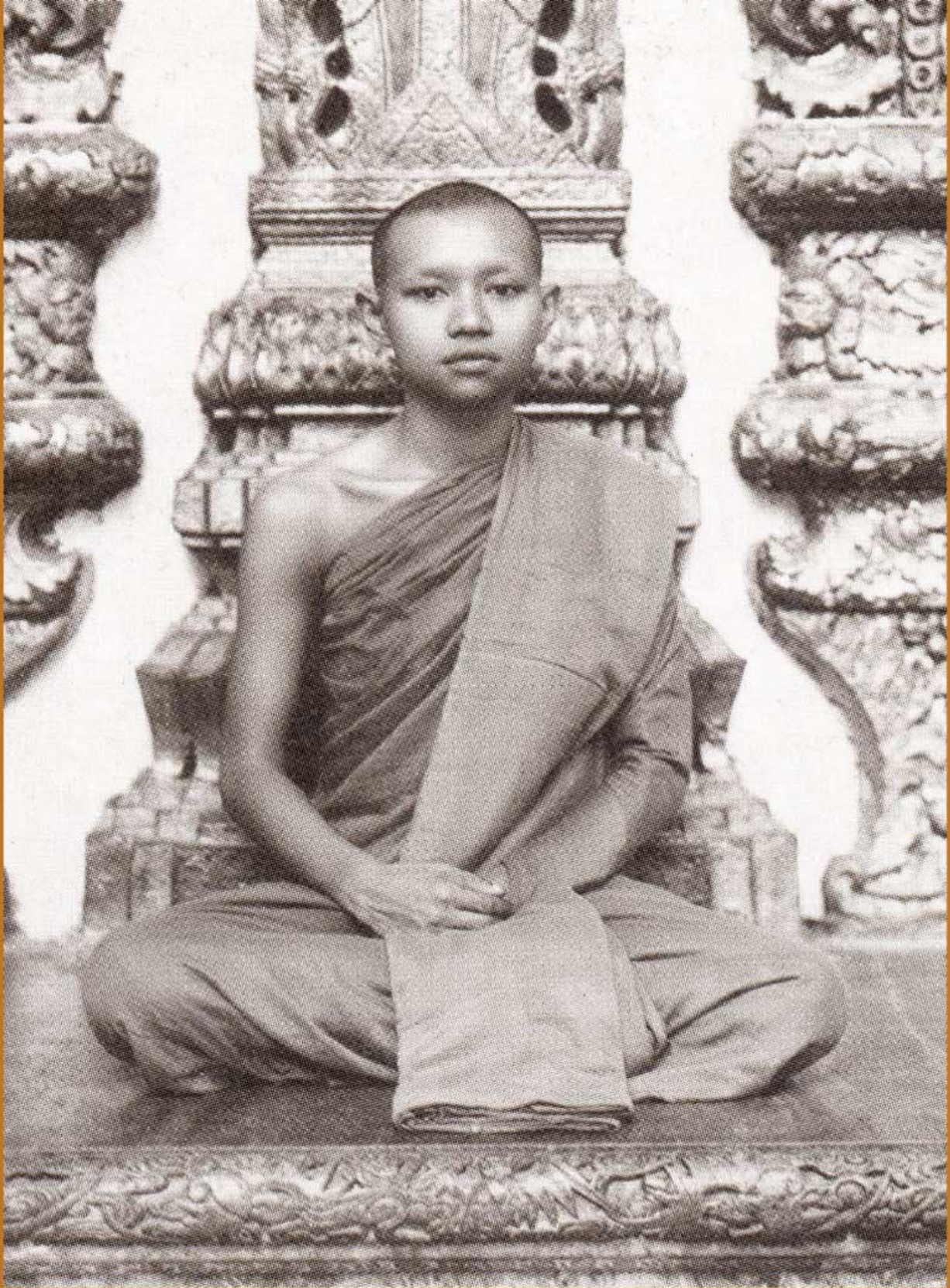
ทรงศึกษาวิชาการ

- พ.ศ. 2451 เสด็จไปทรงศึกษาวิชาสามัญในวิทยาลัยอีตัน (Eton college) ประเทศอังกฤษ
- พ.ศ. 2453 เมื่อสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอีตัน ทรงได้รับพระราชทานสัญญาบัตรยศเป็นนายร้อยตรี นายทหารนอกกอง สังกัดกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์
- พ.ศ. 2454 ทรงศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยทหารวุลิช (The Royal Military Academy, Woolwich)
- พ.ศ. 2456 หลังจากทรงสำเร็จการศึกษา ทรงได้รับพระราชทานสัญญาบัตรยศเป็นนายร้อยตรีแห่งกองทัพอังกฤษ ทรงประจำการสังกัดกองพัน “L” กรมทหารปืนใหญ่ม้ารักษาพระองค์ ที่เมืองอัลเดอชอต (The Royal Horse Artillery Aldershort)
- พ.ศ. 2457 เสด็จนิวัติประเทศไทย

ทรงรับราชการ

- พ.ศ. 2458 ทรงได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งนายทหารคนสนิทของเสนาธิการทหารบก (จอมพล สมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ) ทรงดำรงพระยศนายร้อยโท
- พ.ศ. 2459 ทรงย้ายไปรับราชการในกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ในตำแหน่งผู้บังคับกองร้อย และทรงเป็นครูฝึกหัดและสอนยุทธวิธีในโรงเรียนปืนใหญ่ ทรงได้รับพระราชทานยศเป็นนายร้อยเอก เมื่อ พ.ศ. 2460

ทรงผนวช

พ.ศ. 2460 ทรงผนวช ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสเป็นพระอุปัชฌาย์ และประทับจำพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นเวลา 1 พรรษา

อภิเชกสมรส

เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2461 ทรงอภิเชกสมรสกับหม่อมเจ้ารำไพพรรณี สวัสดิวัตน์ (ธิดาในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสวัสดิวัดนวิศิษฎ์ กับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอภาภรรณี)

รักษาพระองค์/ศึกษาต่อ

- พ.ศ. 2463 เสด็จทวีปยุโรปเพื่อรักษาพระองค์ ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
- ในปีเดียวกัน ทรงศึกษาวิชาการทหารชั้นสูง ณ โรงเรียนเสนาธิการทหาร (Ecole de Guerre) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2465 และเสด็จนิวัติประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2467

ทรงครองราชย์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้เป็นพระบรมเชษฐาธิราชเสด็จสวรรคต ในวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2468 พระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่และคณะเสนาบดีได้กราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา ขึ้นครองราชย์สมบัติ เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 7 แห่งบรมราชจักรีวงศ์ และทรงประกอบราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2468 ทรงพระนามว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว”

นิตยสาร วันที่ ๒๗ เมษายน:—

สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยาม ทรงกระทำให้ง่เกิด ความตื่นตัวขึ้นเนื่อง ด้วย

ดี. เอส. การ์ เดน พระองค์ มีพระราชดำรัสแก่คณะหนังสือพิมพ์อเมริกันว่า มีพระบรมราชประสงค์จำนงหมาย จะทรงจำกัด พระราชอำนาจ อาชญาสิทธิ์ของพระองค์ ท่าน พระราชทานแก่ราษฎร ในการปกครองประเทศ.

พระราชดำรัสนี้ ได้ พระราชทาน แก่ คณะ หนังสือพิมพ์ ในนิวยอร์ก เมื่อคราวเสด็จประพาสอเมริกาครั้ง

เนื่อง ด้วย เหตุที่ พระองค์ ทรงพระปรีชาญาณ ตัดต้อง เห็นทางไกลถึงกับ ทรงแต่งตั้ง พระราชประสงค์ จำนงจะ พระราชทาน อำนาจ

ของ พระองค์ แก่ อาณาประชาราษฎร์ เช่นนี้ พระองค์จึง เป็นที่ยกย่องสรรเสริญ ของ ประชาชนชาว อเมริกา ยิ่งนัก.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่เสด็จถึง ประเทศอเมริกา มาจนบัดนี้ ได้ รับ ความ สรรเสริญของ หนังสือพิมพ์ มาก ซึ่ง พระองค์ มา แต่ง พระราชประสงค์ จำนงหมาย เช่นนี้ อีก ก็ ยิ่งกระทำ ให้ชน ชาว อเมริกัน เคารพรักใคร่ยิ่งขึ้น พระราชดำริ อันสูงส่ง เป็นเหตุ ให้ ชาว อเมริกัน ตั้ง ความ เห็นว่า พระเจ้าแผ่นดิน แห่ง กรุงสยาม เป็นราชาธิบดี ที่มี พระสติปัญญาหลักแหลม และ สุขุมคัมภีร์ ภาพ อันหาผู้เสมอ เหมือนยาก.

เมื่อ สอง สาม วัน ก่อน นี้ หน้ากระดาษ ของ หนังสือพิมพ์อเมริกัน เต็มไป ด้วย เรื่อง พระเจ้าออกดฟองโซ (ราชาประเทศสเปน) ต้อง (มี ต่อ หน้า ๕)

พระราชดำริเกี่ยวกับประชาธิปไตย

ปี พ.ศ. 2474 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จไปรักษาพระเนตร และเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พระราชทานสัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ว่า ทรงเตรียมการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ โดยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยบุคคลคนหนึ่งชื่อว่า “คณะราษฎร” มีพระยาพหลพลพยุหเสนาและคณะเป็นผู้ก่อการยึดอำนาจการปกครองประเทศ ซึ่งพระองค์ก็ยอมรับรองอำนาจของคณะราษฎร ที่จะจำกัดพระราชอภิสิทธิ์ของพระองค์ โดยคณะราษฎรได้ให้คำมั่นสัญญาแก่ประชาชนชาวไทยว่าจะแก้ไขภาวะทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำให้ดีขึ้น และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว คือ “พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475” เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475

พระราชทานรัฐธรรมนูญ

เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ฉบับแรก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เสด็จสวรรคต

หลังจากทรงสละราชสมบัติแล้ว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ทรงย้ายที่ประทับจากบ้านโนล เมืองแครนลี มณฑลเซอร์เรย์ มาประทับอยู่ที่ตำบลเวอร์จิเนีย วอเตอร์ (Virginia Water) ชนบทใกล้กรุงลอนดอน จนกระทั่งเสด็จสวรรคต เมื่อวันศุกร์ที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2484 ด้วยโรคพระทนต์วาย ณ พระตำหนักคอมพัตัน และได้มีพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ ประเทศอังกฤษ พ.ศ. 2492 รัฐบาลภายใต้การบริหารของจอมพล ป. พิบูลสงคราม กราบบังคมทูลเชิญเสด็จสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ให้ทรงอัญเชิญพระบรมอัฐิของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกลับสู่ประเทศไทย

ข้อมูลติดต่อ : กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. : 0 0224 2055-6
เว็บไซต์ : www.parliamentmuseum.go.th